

Invånarnas sätt att delta och påverka i Mellersta Österbottens välfärdsområde / Kundråd

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 16.06.2025 § 173
2274/00.02.01/2025

Beredningen delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen, tf
förvaltningsjurist Aino Aurala

I 29 § i lagen om välfärdsområden står det:

Välfärdsområdets invånare och de som använder välfärdsområdets tjänster har rätt att delta i och påverka välfärdsområdets verksamhet. Välfärdsområdesfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka.

Deltagande och inflytande kan enligt lagen främjas i synnerhet genom att:

- 1) diskussionsmöten och invånarråd ordnas,*
- 2) åsikterna hos invånarna och personer som utnyttjar tjänster och regelbundet eller en längre tid bor eller vistas i välfärdsområdet reds ut innan beslut fattas,*
- 3) företrädare för dem som använder tjänsterna väljs in i välfärdsområdets organ,*
- 4) tjänsterna planeras och utvecklas tillsammans med dem som använder tjänsterna,*
- 5) möjligheter att delta i planeringen av välfärdsområdets ekonomi ordnas,*
- 6) invånare samt organisationer och andra sammanslutningar stöds när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.*

I kapitel 3 i förvaltningsstadgan för Mellersta Österbottens välfärdsområde har det konstaterats att Soites påverkansorgan är lagstadgade ungdomsfullmäktige, äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning. Som påverkansorgan efter prövning har definierats en regiondelegation och ett kundråd.

Påverkansorganen ska ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som ett påverkansorgan bedömer vara av betydelse med hänsyn till tjänster.

Påverkansorganen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Målet för demokrati- och delaktighetsarbetet i välfärdsområdet ska vara att möjliggöra, utnyttja och stödja ett så brett deltagande och inflytande för invånarna som möjligt. I områdena behövs många olika slags platser för deltagande, där invånarna och tjänsternas användare kan göra sin röst hörd. För att en demokratisk reform ska lyckas krävs det att man flexibelt och i stor utsträckning utnyttjar

människors respons och mångsidiga insats i det kontinuerliga arbetet att utveckla deras närtjänster. Kundrådet ger i kombination med en digital responskanal en god möjlighet att uppnå dessa mål.

I 18 § 1 mom. i förvaltningsstadgan för Mellersta Österbottens välfärdsområde står det:

Välfärdsområdesstyrelsen tillsätter kundråden för varje fullmäktigeperiod eller för en fastställd uppgift för en bestämd tid. Kundrådet kan utvidga sammansättningen vid behov.

I 18 § 2 mom. i förvaltningsstadgan står det att:

Välfärdsområdesstyrelsen godkänner för påverkansorganet en verksamhetsstadga eller instruktion där det konstateras påverkansorganets uppgifter, antalet medlemmar och valsätt, mandatperiod, mötes- och verksamhetspraxis, val av ordförande och skötseln av sekreterarens uppgifter.

Välfärdsområdesstyrelsen har genom sitt beslut 6.3.2023 § 58 godkänt kundrådets verksamhetsstadga och utsett delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen till föredragande för kundrådet I kundrådets gällande verksamhetsstadga som välfärdsområdesstyrelsen har godkänt står det (på finska) att:

Deltagarna i kundrådet kan väljas genom öppen ansökan via intervju eller genom slumpmässigt urval antingen för hela fullmäktiges mandatperiod eller för en kortare tid. Målet är att skapa ett kundråd med en livscykelmodell (med riktlinjen 4+4+4) och vid behov utvidga eller komplettera det med personer som visat intresse eller till och med med ett separat tidsbestämt kundråd för att komma tillräckligt djupt in i ett tema eller en service.

I kundrådets sammansättning är det viktigt att:

- *olika kön är representerade*
- *den geografiska täckningen är tillräckligt mångsidig*
- *medlemmarna väljs enligt riktlinjen enligt livscykelmodellen.*
- *de valda är genuint intresserade av arbetet i kundrådet*
- *det finns tillräckligt med intresserade även när det gäller mer specifika frågor*
- *hänsyn tas till områdets tvåspråkighet.*

Urvalsprocessen i fråga om sammansättningen är som följer:

- *välfärdsområdesstyrelsen befullmäktigar en tjänsteinnehavare (föredragande för kundrådet) att meddela att man kan ansöka om plats i kundrådet*
- *välfärdsområdesstyrelsen befullmäktigar föredragande att välja 12 personer till kundrådet enligt riktlinje utifrån livscykelmodellen. Kundrådet kan utvidga sammansättningen vid behov. Dessutom föredragande, vid behov sekreterare och andra sakkunniga.*

- *kundrådet kan kalla in andra sakkunnigmedlemmar från välfärdsområdets tjänster.*
- *välfärdsområdets kundråd utser vid sitt första möte en ordförande och en vice ordförande bland sina medlemmar.*
- *urvalsprocessen genomförs varje fullmäktigeperiod.*
- *de personförändringar som sker under mandatperioden görs i välfärdsområdets kundråd.*
- *kundrådet kan tillsätta och utse tidsbundna eller uppgiftsspecifika tema- eller tjänstespecifika grupper bland sina medlemmar.*

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. tillsätta ett kundråd för fullmäktiges mandatperiod,
2. befullmäktiga kundrådets föredragande dvs. delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen att meddela att man kan ansöka om plats i kundrådet och att välja 12 personer till kundrådet i enlighet med principerna gällande kundrådets sammansättning som konstaterats i instruktionen.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade i enlighet med förslaget till beslut.

Ant. delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen föredrog ärendet vid sammanträdet.